

Uitnodiging workshop Agenda Toekomst Toezicht

Financieel toezicht

1. Toekomst Toezicht

Met de Agenda Toekomst (interbestuurlijk) Toezicht (ATT) geven gemeenten, provincies en Rijk gezamenlijk invulling aan de afspraak die in 2018 is gemaakt in de 'Programmastart Interbestuurlijk Programma' om te werken aan vernieuwing van het interbestuurlijk en financieel toezicht, zodat het toezicht zo effectief mogelijk is en past bij een gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven.

In de ATT zijn vijf actielijnen benoemd waarlangs het interbestuurlijk toezicht de komende jaren zal worden doorontwikkeld:

1. versterken en verbinden van horizontale controle en verticaal toezicht,
2. beter voeren dialoog,
3. beter leren via toezicht,
4. uniformeren uitvoering toezicht en
5. toezichthouder richt zich op gedeelde risico's.

Deze actielijnen zijn in 2019 door de partijen, met medewerking van professionals in het land (toezichtontvangers van gemeenten, provincies en waterschappen en toezichthouders van provincies), uitgewerkt in een concreet actieplan toekomst (interbestuurlijk) toezicht.

2. Waarom de workshops?

In 2019 en 2020 is een concrete start gemaakt met de ATT door landelijke sessies en risicosessies. Verder heeft een serie workshops plaatsgevonden op het terrein van het generieke toezicht. In vervolg hierop wordt in het voorjaar van 2021 een serie workshops georganiseerd op het terrein van het financieel toezicht voor toezichthouders van provincies en vertegenwoordigers van gemeenten die hier rechtstreeks meet te maken hebben.

Binnen het financieel toezicht ligt er al een basis voor de ontwikkeling van de vijf actielijnen. Zo is er bijvoorbeeld al een gemeenschappelijk toezichtkader ontwikkeld en is er een duidelijke verbinding tussen de horizontale controle en het verticaal toezicht. Het doel van deze workshops is dan ook niet om het wiel opnieuw uit te vinden, maar om onder meer:

- samen met toezichthouders en ontvangers deze basis verder te ontwikkelen,
- te verkennen welke alternatieven nuttig kunnen zijn voor de huidige manier van toezicht houden,
- welke transparantie gewenst is ten aanzien van zaken als toezicht oordeel en de gespreksverslagen (hoe met de raad gecommuniceerd wordt en hoe met toezichtontvanger (dialoog),

- te discussiëren over de vraag of de huidige controle op de begroting aan de hand van de paragraaf risicobeheersing en weerstandvermogen voldoet aan de vraag en of we niet breder zouden moeten kijken?
- de deelnemers concrete ideeën, instrumenten en modellen over toezicht aan te reiken die in het dagelijks werk kunnen worden ingezet en
- met collega's kennis te maken en het netwerk uit te breiden.

In deze workshops gaat het er mede om bewustzijn en draagvlak te versterken voor de uitgangspunten en actielijnen van de ATT (wat verstaan we daar precies onder, hoe werkt dat, wat betekent dat voor onze huidige werkwijzen, wat is het belang van het voeren van een dialoog en hoe doe je dat, hoe geef je risicogericht toezicht vorm, etc.) en de bijbehorende dilemma's als structureel duurzaam evenwicht, financiële positie, rechtmatigheid met elkaar delen (zie bijlage voor informatie over de inhoud van de workshops).

Suggestie: De workshops hebben extra meerwaarde als toezichthouder én onder toezicht staande die in de praktijk met elkaar te maken hebben, deelnemen in dezelfde workshop.

De workshops zullen worden geleid door Martin de Bree van Next Step Management.

3. Data workshops

De workshops bestaan uit 4 interactieve sessies van 75, 75, 60 en 30 minuten met 10-15 deelnemers. In onderstaand schema zijn de data voor de vier workshops vermeld.

Schema workshops voorjaar 2021

Workshop	Data en tijden	
1	18 mei	10:00 – 11:15 uur
	25 mei	10:00 – 11:15 uur
	1 juni	10:00 – 11:00 uur
	8 juni	10:30 – 11:00 uur
2	18 mei	14:00 – 15:15 uur
	25 mei	14:00 – 15:15 uur
	1 juni	14:00 – 15:00 uur
	8 juni	14:00 – 14:30 uur
3	20 mei	10:00 – 11:15 uur
	26 mei	10:00 – 11:15 uur
	3 juni	10:00 – 11:00 uur
	10 juni	10:30 – 11:00 uur
4	20 mei	14:00 – 15:15 uur
	26 mei	14:00 – 15:15 uur
	3 juni	14:00 – 15:00 uur
	10 juni	14:00 – 14:30 uur

4. Aanmelden

Aanmelden kan door het sturen van een email aan info@nextstepmanagement.nl. De workshops worden aangeboden door het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Deelname is kosteloos voor toezichthouders van provincies en vertegenwoordigers van gemeenten die rechtstreeks met het provinciale financieel toezicht te maken hebben.

Bijlage Opzet Workshops

De workshops zijn primair gericht op toezichthouders van provincies en vertegenwoordigers van gemeenten die rechtstreeks met het provinciale financieel toezicht te maken hebben. Desgewenst kunnen vertegenwoordigers van andere overheden (zoals waterschappen en rijksoverheid) deelnemen.

De inhoud van de workshops is opgebouwd langs de onderwerpen van Modern Toezicht volgens de Agenda Toekomst Toezicht (ATT):

- Lerende aanpak: Focus op leren en verbeteren via toezicht
- Versterken verbinden horizontale controle en verticaal toezicht
- Mindset / paradigma / balans tussen uniformiteit en speelruimte
- Dialoog toezichthouders en toezichtontvangers
- Komen tot een gedeelde risicoanalyse en een adequate risicobeheersing

Deze onderwerpen worden enerzijds conceptueel/theoretisch geduid om het belang en de waarde uit te leggen. We gaan bij de workshops, ook gelet op de actuele omstandigheden en de planning (voorjaar 2021), uit van video meetings van maximaal 15 deelnemers. De workshops bestaan elk uit 4 virtuele bijeenkomsten van respectievelijk 75, 75, 60 en 30 minuten, met een onderlinge tussenpoze van ongeveer een week.

In de bijeenkomsten komen de volgende onderwerpen aan de orde:

Bijeenkomst 1: Praktijkgerichte theorie Modern Toezicht, inzichten en uitgangspunten, self-assurance (eigen borging door onder toezicht staande organisatie) en meta-toezicht. Aan de orde komen onder meer:

- Op verbetering gericht toezicht (model van double loop learning);
- Optimaal gebruik maken van horizontale dialoog (comfort zone theorie van Perezts), rol van vertrouwen;
- Vinden van juiste balans per situatie tussen horizontale en verticale aanpak; Uniformiteit in maatwerk;
- De rol van risicobeheersing: wiens taak is dit en hoe hiermee om te gaan in een toezichtsrelatie (model Sparrow)?

Bijeenkomst 2: Toepassen van bovenstaande kennis, onder meer:

- Vaststellen van kwaliteit van self-assurance aan de hand van (ont)koppelingsmodel ATT / gedeelde risicobeheersing en stimuleren van self-assurance op basis van dialoog.
- Voldoet huidige controle op de begroting (paragraaf risicobeheersing en weerstandsvermogen)?
- Zijn er meer tussenvormen nodig dan repressief en preventief toezicht?
- Welk niveau aan transparantie is wenselijk?

Bijeenkomst 3: Interventies en hun werking in relatie tot het evenwicht horizontaal / verticaal toezicht, invloed op vertrouwen.

Hoe kan de uniformiteit van het toezicht tussen provincies worden bevorderd?

Werken met praktijksituaties, toepassen kennis in praktijk van de deelnemers.

Bijeenkomst 4: Wrap up en vragen.